

Til Norges Bank

27.05.2021

Tilråkning om å utelukke Yunnan Baiyao Group Co Ltd fra Statens pensjonsfond utland

Sammendrag

Etikkrådet anbefaler å utelukke Yunnan Baiyao Group Co Ltd (Yunnan Baiyao) fra Statens pensjonsfond utland (SPU) på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade. Etikkrådets vurdering er rettet mot selskapets bruk av kroppsdeler fra truede dyrearter i produksjon av ingredienser som inngår i tradisjonell kinesisk medisin (såkalt *Traditional Chinese Medicine* (TCM)) samt omsetning av slike.

Ved utgangen av 2020 eide SPU aksjer for 202,2 millioner kroner, tilsvarende en eierandel på 0,11 prosent i selskapet.

Yunnan Baiyao er et kinesisk farmasiselskap notert på børsen i Shenzhen der en del av virksomheten omfatter produksjon av ingredienser som inngår i TCM- produkter. Rådets undersøkelser viser at selskapet i 2018 solgte betydelige mengder rå pangolinskjell fra eget lager til et annet farmasiselskap, og at selskapet også produserte og solgte bearbejdede pangolinskjell. Yunnan Baiyao har ikke vært villig til å gi noe informasjon om sin virksomhet til Etikkrådet.

Rådet legger til grunn at tap av biologisk mangfold er en global trussel mot livet på jorda, og at utryddelsen av arter akselerer. Rådet har fokusert på dyrearter som står på IUCNs rødliste over arter som er truet av global utryddelse, dvs. kritisk truede, truede eller sårbare arter, samt arter som er listet i vedlegg 1 i konvensjonen om internasjonal handel med truede og sårbare arter (CITES). Rådet mener at selskaper som gjennom sin virksomhet bidrar til at arter blir utryddet, utarmer naturmangfoldet. Ved å produsere medisiner der kroppsdeler fra truede arter inngår, er det en risiko for at selskapet medvirker til irreversibel og alvorlig miljøskade.

Rådet har i denne saken lagt vekt på at Yunnan Baiyao omsetter og bruker en kritisk truet dyreart i sin produksjon, og at selskapet ikke har vært villig til å opplyse saken, verken når det gjelder bruk dyredeler fra truede arter, sporbarhet på sine innkjøp eller om det har kunnskap om hvor dyrene opprinnelig kommer fra.

Mangelen på informasjon gjør det ikke mulig for rådet å kvantifisere det enkelte selskapets bidrag til miljøskade. Når det verken er kjent hvor mye et selskap bruker av truede arter, hvor dyredelene opprinnelig kommer fra, hvilke lagre av dyredeler som finnes, eller hvordan lagrene eventuelt fylles opp, mener rådet at spørsmålet om selskapenes medvirkning må dreie seg om hvorvidt truede dyrearter inngår i selskapenes produksjon eller ikke. Når virksomheten i seg selv utgjør en risiko for at arter blir utryddet, mener rådet at det også er en risiko for at selskapene medvirker til utarming av naturmangfoldet og alvorlig miljøskade.

Ettersom det ikke foreligger informasjon som tilsier at Yunnan Baiyaos virksomhet er endret, legger rådet til grunn at dyredeler fra truede arter fortsatt inngår i selskapets produksjon og omsettes. Så lenge selskapet ikke kan vise til en konkret målsetting om å slutte å omsette og bruke kroppsdeler fra truede arter i sin produksjon og en tidsplan for når bruken av slike arter skal opphøre, anser rådet at det foreligger en uakseptabel risiko for at Yunnan Baiyao medvirker til alvorlig miljøskade

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Hva rådet har tatt stilling til	1
1.2	Kilder	2
2	Bakgrunn	2
2.1	Kort om selskapet	2
2.2	Etterspørsel og handel med kroppsdelar av ville dyr som inngår i TCM	2
2.3	Kort om truede dyrearter i selskapets omsetning og produksjon av TCM- ingredienser	4
3	Etikkrådets undersøkelser	5
4	Informasjon fra selskapet	7
5	Etikkrådets vurdering	7
6	Tilråkning	8

1 Innledning

Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland (SPU) har vurdert fondets investeringer i Yunnan Baiyao Group Co Ltd¹ (Yunnan Baiyao) opp mot retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra SPU (de etiske retningslinjene).²

Ved utgangen av 2020 eide SPU aksjer for 202,2 millioner kroner, tilsvarende en eierandel på 0,11 prosent i selskapet. Selskapet er notert på børsen i Shenzhen.

1.1 Hva rådet har tatt stilling til

Etikkrådets vurdering er rettet mot selskapets omsetning og produksjon av ingredienser basert på kroppsdeler fra truede dyrearter som inngår i tradisjonell kinesisk medisin (såkalt *Traditional Chinese Medicine* (TCM)). Rådet har vurdert om det er en uakseptabel risiko for at selskapet gjennom denne virksomheten medvirker til eller er ansvarlig for alvorlig miljøskade etter § 3 tredje ledd i de etiske retningslinjene.

I vurderinger av alvorlig miljøskade legger Etikkrådet blant annet vekt på om skaden er stor, om den medfører irreversible eller langsiktige virkninger, om den er et resultat av brudd på nasjonale lover eller internasjonale normer, og hva selskapet har gjort for å forhindre eller rette opp skade. Videre vurderer rådet risikoen for at selskapets praksis vil fortsette.

Denne tilrådingen gjelder tap av biologisk mangfold. Rapporten fra det internasjonale naturpanelet (IPBES) om den globale naturtilstanden viser en alarmerende reduksjon i naturmangfoldet. Naturpanelet vurderer at tap av naturmangfold er en like stor trussel mot verden som klimaendringene. Det anslår blant annet at av de åtte millionene arter av planter og dyr som lever på kloden i dag, er én million av artene truet av utryddelse.³ *The International Union for Conservation of Nature* (IUCN) oppgir at rundt 25 prosent av alle arter de har vurdert, er truet, og at faren for utryddelse av arter akselererer.⁴ Mot denne bakgrunnen har rådet vurdert bruken av truede dyr i produksjonen av TCM. Truede dyr er arter som IUCN har vurdert som kritisk truet, truet eller sårbare.⁵ Disse kategoriene omfatter arter som er truet av global utryddelse. I sin vurdering baserer rådet seg også på konvensjonen om internasjonal handel med truede og sårbare arter (*Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora* (CITES)), spesielt vedlegg 1 til konvensjonen, som er en liste over hvilke arter som er truet av utryddelse, og som det ikke er tillatt å drive internasjonal handel med.

Etikkrådet tar ikke stilling til i hvilken grad stater har ansvar for eventuelle brudd på internasjonale konvensjoner. Det er tilstrekkelig å konstatere at det aktuelle selskapet opptrer på en slik måte at det vil innebære medvirkning til alvorlig miljøskade.

---

¹ Issuer Id 130940.

² <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2014-12-18-1793?q=retningslinjer+++pensjonsfond+++utland>

³ UN's Intergovernmental Science Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, 29 May 2019, https://www.ipbes.net/system/tdf/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf?file=1&type=node&id=35329.

⁴ Se fotnote 3.

⁵ IUCN 2020, The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2020-2. <https://www.iucnredlist.org>.

1.2 Kilder

Etikkrådet har ved hjelp av konsulenter gjennomført undersøkelser for å kartlegge hvilke truede arter som inngår i produksjonen av TCM, for deretter å identifisere produkter som inneholder slike ingredienser, og selskaper som produserer disse produktene.

Kartleggingen av hvilke arter som brukes i TCM, er basert på ulike utgaver av *The Pharmacopoeia of the People's Republic of China* som er et kompendium over blant annet offisielt godkjente TCM ingredienser og formuleringer,⁶ samt en oversikt fra *The State Forestry Administration* fra 2004, som beskriver hvilke arter som er ansett som medisinske, og som er fredet i Kina.

I denne saken er vurderingen basert på informasjon som har vært tilgjengelig på regionale myndigheters nettsider.

2 Bakgrunn

2.1 Kort om selskapet

Yunnan Baiyao driver med forskning, utvikling, produksjon og salg av farmasøytiske produkter. Ifølge selskapet omfatter virksomheten fire segmenter: medisiner, helseprodukter, tradisjonell kinesisk medisinressurser (*traditional Chinese medicine resources*) og distribusjon.⁷ Selskapet har hovedkontor i Kunming og har 55 datterselskaper. I 2019 var det 8 100 ansatte i selskapet.⁸

2.2 Etterspørsel og handel med kroppsdeler av ville dyr som inngår i TCM

TCM omfatter mange typer behandlinger som akupunktur, massasje, bruk av urtemedisiner og medisiner som inneholder ingredienser basert på kroppsdeler fra ville dyr. Etterspørselen etter TCM er økende, og markedet er anslått til å utgjøre rundt 123 milliarder USD i 2023.⁹ Medisiner utgjør omtrent 30-40 prosent av TCM-markedet.¹⁰ Selv om dyredeler utgjør en liten andel av de ingrediensene som brukes i TCM, er det antatt at den økende etterspørselen etter TCM vil bidra til tap av biologisk mangfold,¹¹ og at dette for noen arter er den viktigste

---

⁶ Med formuleringer menes TCM behandlinger kombinert med standardiserte mengder av spesifikke ingredienser slik de er definert i standarder fra myndighetene. En del i *the Pharmacopoeia of the People's Republic of China* omhandler slike standarder for et stort antall TCM formuleringer, der noen av formuleringene inneholder kroppsdeler fra truede arter.

⁷ Selskapets nettside: <http://www.yunnanbaiyao.com.cn/list/ynbyPc/1/10/auto/20/0.html>.

⁸ D&B company profile, https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles/yunnan_baiyao_group_co_ltd.37f87806818d02d8fc5d4d30a03bf171.html#related-companies.

⁹ Buchholz, K., TCM and Wildlife Trade in Focus after Coronavirus Outbreak, 20.1.2020, <https://www.statista.com/chart/20669/growth-traditional-chinese-medicine-market/>.

¹⁰ Daxue Consulting, Traditional Chinese medicine takes 30-40% of China's pharmaceutical market, 15.6.2020, <https://daxueconsulting.com/traditional-chinese-medicine-market/>.

¹¹ J. Still, Use of animal products in traditional Chinese medicine: Environmental impact and health hazards, *Complementary Therapies in Medicine*, Volume 11, Issue 2, 2003, Pages 118-122, ISSN 0965-2299, [https://doi.org/10.1016/S0965-2299\(03\)00055-4](https://doi.org/10.1016/S0965-2299(03)00055-4).

årsaken til at disse dyrene er truet av utryddelse.¹² IUCN har vurdert flere av artene som brukes i TCM som truet, blant annet pangoliner, leoparder og tigre.

På grunn av den økende etterspørselen er TCM også en drivkraft i den voksende illegale handelen med ville dyr.¹³ Mange av artene som brukes i produksjonen av TCM, står på listen i CITES' vedlegg 1, som betyr at handelen med disse artene er forbudt. Likevel fortsetter ulovlig jakt og handel med dyredeler og levende, fredede dyr ifølge *UN Office on Drugs and Crime* (UNODC). Dyredeler blir solgt til TCM-produsenter, TCM-behandlere, apoteker og andre markedsaktører.¹⁴

Bestemmelsene i *the Wildlife Protection Law* (WPL) tillater kommersiell bruk av truede dyr som naturlig finnes i Kina.¹⁵ Loven fastsetter ulike fredningskategorier for innfødte, ville dyrearter, der den strengeste kategorien er "*special state protection*". Arter som ikke finnes i Kina, men som er inkludert i CITES vedlegg 1 og 2, faller inn under "*special state protection*." WPLs artikkel 27 tillater salg, kjøp og bruk av fredede arter der det er nødvendig for "*scientific research, captive breeding, public exhibition or performances, heritage conservation or other special purposes*," som i praksis omfatter TCM.

Den 24. februar 2020 godkjente den faste komitéen til Kinas folkekongress et forbud mot handel med ville dyr. Det medførte at kommersielt oppdrett og handel av de fleste ville dyr til matformål ble forbudt, men forbudet gjaldt ikke tradisjonell medisin.¹⁶

Kinesiske myndigheter etablerte i 2003 et sertifiserings- og merkesystem som regulerer kommersielle produsenter, blant annet farmasiselskapers, bruk av nasjonalt fredede arter. *The China Wildlife Mark Centre* har ansvaret for å drifte systemet som er kjent som "*special marking*".¹⁷ Systemet ble opprettet for å sikre at bruken av ville dyr var lovlig og sporbar, og innebærer blant annet at hvert produkt som inneholder slike ingredienser, får en unik identifikasjonskode som produktet skal merkes med. Det har vært rapportert om misbruk av

---

¹² The Global Environmental Reporting Collective, *The Pangolin Reports* <https://globalstory.pangolinreports.com/#lede>. Nowell, K. Implementation of Cites Decision 17.228: Review of Implementation of Resolution Conf. 12.5 (Rev. Cop17) on Conservation of and Trade in Tigers and other Appendix I Asian Big Cats. Report by Kristin Nowell, CAT and IUCN SSC Cat Specialist Group. With additional support from WWF, <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/70/E-SC70-51-A03.pdf> og EIA 2020, *Smoke and Mirrors; China's complicity in the global illegal pangolin trade*, <https://eia-international.org/wp-content/uploads/EIA-Report-Smoke-and-Mirrors-Spreads.pdf>.

¹³ ADM Capital Foundation 2018, *Trading in Extinction: The Dark Side of Hong Kong's Wildlife Trade*. Hong Kong, <https://www.admcf.org/wp-content/uploads/2019/11/Trading-in-Extinction-The-Dark-Side-of-HKs-Wildlife-Trade-Report-EN.pdf> og Byard, R.W. Traditional medicines and species extinction: another side to forensic wildlife investigation. *Forensic Sci Med Pathol* **12**, 125–127 (2016). <https://doi.org/10.1007/s12024-016-9742-8>; C4Ads: <https://www.c4reports.org/tipping-the-scales> og UNODC World Wildlife Crime Report 2020, United Nations Office on Drugs and Crime, 2020, https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/wildlife/2020/World_Wildlife_Report_2020_9July.pdf.

¹⁴ Se fotnote 13 og Standaert, M. 'This makes Chinese medicine look bad': TCM supporters condemn illegal wildlife trade, 26.5.2020, <https://www.theguardian.com/environment/2020/may/26/its-against-nature-illegal-wildlife-trade-casts-shadow-over-traditional-chinese-medicine-aoe>.

¹⁵ En oversettelse av *The Wildlife Protection Law* og andre relevante reguleringer til engelsk finnes på nettsiden til The Environmental Investigation Agency (EIA), <https://eia-international.org/wildlife/saving-tigers/tiger-farming/chinas-wildlife-protection-law>.

¹⁶ Decisions of the Standing Committee of the National People's Congress relating to a total prohibition on illegal wildlife trade, eliminating the bad habit of excessive eating of wildlife, and effectively safeguarding the lives and health of the public. En engelsk versjon finnes på: <https://eia-international.org/wp-content/uploads/Decisions-of-the-Standing-Committee-of-the-National-People%E2%80%99s-Congress-24-February-2020.pdf>.

¹⁷ EIA 2020, *Smoke and Mirrors. China's complicity in the global illegal pangolin trade*.

systemet, for eksempel at ett merke er brukt på ulike produkter og at merkingen er brukt til å hvitvaske produkter som er kjøpt ulovlig.¹⁸

Kinesiske myndigheter har etablert lagre av kroppsdeler fra enkelte truede dyrearter. *The National Forestry and Grasslands Administration* og dets regionale etater gir tillatelser til farmasiselskaper til å kjøpe og bruke dyredeler fra disse lagrene. Farmasiselskaper kan også ha private lagre som de med myndighetenes tillatelse kan tilby til andre selskaper. Det er ikke publisert noe oppdatert informasjon om hvor store de offentlige lagrene er, hvor mye som er solgt til farmasiselskapene, eller hvor store farmasiselskapenes lagre er.¹⁹ Det finnes heller ikke tilgjengelig informasjon om hvilke mengder som er brukt av industrien eller enkelt-selskaper for produksjon av medisiner. Det finnes derfor ikke noe grunnlag for å vurdere det enkelte selskapets forbruk av spesifikke dyrearter.

2.3 Kort om truede dyrearter i selskapets omsetning og produksjon av TCM-ingredienser

Denne tilrådingen omhandler Yunnan Baiyaos bruk og omsetning av pangolinskjell.

Den kinesiske pangolinen (*Manis pentadactyla*) har vært fredet i Kina siden 1989 (*second class state protection*), men fikk i 2020 et sterkere vern da den sammen med sunda-pangolinen (*Manis javanica*) og den indiske pangolinen (*Manis crassicaudata*) ble satt på listen over *first class special state protection*.²⁰ De to førstnevnte er ifølge IUCN kritisk truet, mens den indiske pangolinen er truet. Én afrikansk art er klassifisert som truet (*Phataginus tricuspisi*), mens de øvrige er vurdert som sårbare. Internasjonal handel med pangoliner har vært forbudt siden 2017 da alle åtte artene ble oppført i CITES vedlegg 1.

Likevel forekommer det en omfattende ulovlig handel med pangoliner. Ifølge FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC) er de globale beslagene av pangoliner blitt tidoblet siden 2014, og praktisk talt alle beslag har siden 2016 vært pangolinskjell.²¹ I 2019 var beslagene på 128 tonn,²² som er en økning på 200 prosent fra fem år tidligere.²³ Den asiatiske etterspørselen dekkes nå med ulovlig innførsel fra Afrika, som i hovedsak går til det kinesiske TCM-markedet. UNODC skriver også at " *Before the Appendix I listing* [refererer til CITES i 2017], *the amount of pangolins seized was much larger than the legal trade, implying that the industries where pangolins are used have long drawn on illegal sources.*"²⁴

I 2020 fjernet kinesiske myndigheter pangolinskjell (fra kinesisk pangolin) fra listen over viktige ingredienser i TCM i den siste utgaven av *Pharmacopoeia*. Pangolinskjell brukt i

---

¹⁸ EIA 2013, Hidden in Plain Sight. China's clandestine Tiger Trade, <https://eia-international.org/wp-content/uploads/EIA-Hidden-in-Plain-Sight-med-res1.pdf>.

¹⁹ Se fotnote 17.

²⁰ National Forestry and Grasslands Administration. 2020, <http://www.forestry.gov.cn/main/3095/20200608/170847961137579.html>.

²¹ UNODC 2020: World Wildlife Crime Report. Trafficking in protected species, https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/wildlife/2020/World_Wildlife_Report_2020_9July.pdf.

²² I gjennomsnitt veier skjellene fra én pangolin rundt 500 g, men kan komme opp i rundt 3 kg. Se Zhou, Z., Zhao, H., Zhang, Z., Wang, Z., & Wang, H. 2012. Allometry of scales in Chinese pangolins (*Manis pentadactyla*) and Malayan pangolins (*Manis javanica*) and application in judicial expertise. *Zoological Research*, **33**, 271–275. <https://doi.org/10.3724/SP.J.1141.2012.03271> og fotnote 21.

²³ C4ADS 2020, Tipping the scales. Exposing the Growing Trade of African Pangolins into China's Traditional Medicine Industry, <https://www.c4reports.org/tipping-the-scales>.

²⁴ Se fotnote 21, s. 66.

produksjon av såkalt patentmedisin, som er medisiner som er godkjent for kommersiell produksjon av kinesiske myndigheter, er imidlertid fortsatt tillatt.²⁵

Myndighetene annonserte i 2007 at farmasiselskapenes bruk av pangolinskjell skulle reguleres gjennom sertifiserings- og merkesystemet "*special marking*" (se avsnitt 2.2).²⁶ Det innebærer at godkjente sykehus og farmasiselskaper tillates å kjøpe pangolinskjell fra myndighetens lagre. Farmasiselskapene kan videre produsere og selge TCM-produkter som inneholder pangolinskjell, som er registrert og merket i henhold til "*the special marking system*." Det er rapportert om at skjell som ikke er sertifisert eller merket, blir solgt ulovlig i Kina.²⁷

Mellom 2009-2016 er det anslått at myndighetene i gjennomsnitt solgte 26 tonn pangolinskjell per år.²⁸ Størrelsen på myndighetenes lagre er ikke kjent og heller ikke hvor pangolinene opprinnelig kommer fra. Det har siden 2015 ikke vært publisert informasjon om uttak fra lagrene. Systemet tillater omsetning av pangolinskjell mellom private selskaper, men har liten sporbarhet.

3 Etikkrådets undersøkelser

Etikkrådets undersøkelser viser at Yunnan Baiyao har hatt beholdninger av pangolinskjell som det har solgt til andre farmasiselskaper.

I oktober 2018 innvilget de regionale skogmyndighetene i provinsen Anhui (Anhui Provincial Forestry Bureau) to lisenser til selskapet "Anhui Jialin Chinese Medicine Yinbian Technology Co Ltd" for bruk og kjøp av pangolinskjell fra Yunnan Baiyao. Av lisensene fremgår det at Yunnan Baiyao solgte totalt 1,4 tonn rå pangolinskjell, 13 333 sekker med ristede pangolinskjell og 20 000 sekker med eddik-behandlede pangolinskjell til dette selskapet. Rådet er ikke kjent med hvor store mengder en sekk inneholder.

---

²⁵ EIA 2020, Smoke and Mirrors. Åtte formuleringer for patent medisiner foreskriver pangolinskjell som ingrediens i 2020 utgaven av Pharmacopeia of the People's Republic of China.

²⁶ State Forestry Administration, Ministry of Health, SAIC, China Food and Drug Administration and the National Administration of Traditional Chinese Medicine. 2007. 关于加强赛加羚羊、穿山甲、稀有蛇类资源保护和规范其产品入药管理的通知: <http://www.trafficchina.org/node/66>.

²⁷ Challenger, D. and Waterman, C., Implementation of CITES Decisions 17.239b) and 17.240 on pangolins (*Manis spp.*), IUCN, 2017, [E-SC69-57-A.pdf \(cites.org\)](http://www.cites.org/Doc/E-SC69-57-A.pdf) og EIA 2020, Smoke and Mirrors.

²⁸ Se fotnote 27.

安徽省林业厅准予行政许可决定书 (林审准〔2018〕304号)

发布时间: 2018-11-14 11:19 来源: 省林业厅 浏览量:

安徽省林业厅准予行政许可决定书

林审准〔2018〕304号

安徽贺林中药饮片科技有限公司:

你单位利用国家重点保护野生动物制品申请,经亳州市谯城区林业局、亳州市林业局审核上报我厅。根据《野生动物保护法》第二十七条规定,准予你单位利用从云南白药集团中药资源有限公司购买的穿山甲 (*Manis pentadactyla*) 片1300 Kg (封装号: No.000014098, No.000014099, 50千克/箱), 制作中药饮片炮山甲13333袋 (规格3g/袋)、醋山甲20000袋 (规格3g/袋), 并按规定申请“中国野生动物经营利用管理专用标识”33333枚。

“专用标识”服务: 国家林业局野生动植物研究发展中心 陈力 电话: 010-62888966。

安徽省林业厅

2018年10月31日

Figur 1: Lisens for kjøp av pangolinskjell. I tittelen på dokumentet (sort boks) står det: “Anhui Provincial Forestry Bureau vedtak vedrørende innvilgelse av lisens.” Teksten i den grønne boksen navngir selskapet som lisensen gjelder “Anhui Jialin Chinese Medicine Yinpian Technology Co. Ltd”. Teksten i den røde boksen lyder: “godkjenner at deres selskap kan bruke 1 300 kg pangolinskjell (*Manis pentadactyla*), 13 333 sekker ristede pangolinskjell og 20 000 sekker eddik-behandlede pangolinskjell kjøpt fra “Yunnan Baiyao Pharmaceutical Group Chinese Medicine Resources Company Limited.” Teksten i den blå boksen lyder: “Anhui Province Forestry Bureau, 31. oktober 2018.” Lisensen var tilgjengelig på skogmyndighetens nettside <http://lyj.ah.gov.cn/public/9913203/39127154.html>, men denne siden er ikke lenger aktiv

安徽省林业厅准予行政许可决定书

林审准〔2018〕288号

安徽贺林中药饮片科技有限公司:

你单位购买国家重点保护野生动物制品申请,经亳州市谯城区林业局、亳州市林业局审核上报我厅。根据《野生动物保护法》第二十七条规定,准予你单位购买云南白药集团中药资源有限公司穿山甲 (*Manis pentadactyla*) 片100千克 (封装号: No.000014098, No.000014099, 50千克/箱)。

请凭此件于2019年4月12日前依法运输,逾期无效。

安徽省林业厅

2018年10月12日

Figur 2: Lisens for kjøp av pangolinskjell. I tittelen på dokumentet (sort boks) står det: “Anhui Provincial Forestry Bureau vedtak vedrørende innvilgelse av lisens.” Teksten i den grønne boksen navngir selskapet som lisensen gjelder “Anhui Jialin Chinese Medicine Yinpian Technology Co. Ltd”. Teksten i den røde boksen lyder: “godkjenner at deres selskap kan

kjøre 100 kg pangolinskjell (Manis pentadactyla), fra "Yunnan Baiyao Pharmaceutical Group Chinese Medicine Resources Company Limited." Teksten i den blå boksen lyder: "Anhui Province Forestry Bureau, 12. oktober 2018." Lisensen var tilgjengelig på skogmyndighetens nettside <http://lyj.ah.gov.cn/public/9913203/39127138.html>, men denne siden er ikke lenger aktiv.

4 Informasjon fra selskapet

Etikkrådet kontaktet Yunnan Baiyao i oktober 2020 for å be om informasjon om selskapets bruk av dyredeler fra truede arter i sine produkter. Selskapet svarte ikke på denne henvendelsen. Selskapet har heller ikke svart på utkast til tilrådning som det fikk tilsendt i februar 2021.

Yunnan Baiyao har ikke publisert noe informasjon på sine nettsider om selskapets bruk eller salg av dyredeler fra truede arter.

5 Etikkrådets vurdering

På bakgrunn av tilgjengelig informasjon har Etikkrådet vurdert om det er en uakseptabel risiko for at Yunnan Baiyao bidrar til alvorlig miljøskade gjennom omsetning og produksjon av ingredienser basert på kroppsdeler fra truede dyrearter som inngår i tradisjonell kinesisk medisin.

Utgangspunktet for rådets vurdering er at tap av arter og biologisk mangfold er blant de mest alvorlige truslene mot livet på jorda. Tap av arter er irreversibelt og kan ha vidtrekkende konsekvenser for andre arter, økosystemer og livsgrunnlag til lokalsamfunn. Risikoen for tap av arter har vært sentral i andre av rådets tilrådninger som omhandler biologisk mangfold og alvorlig miljøskade.

I denne saken legger rådet vekt på rapportene fra FN-organisasjoner og andre anerkjente internasjonale organisasjoner som belyser hvordan bruk av truede dyrearter i TCM-produkter bidrar til utryddelsen av disse artene, og at den økende etterspørselen etter TCM medvirker til den ulovlige internasjonale handelen med noen av disse dyrene, blant annet pangoliner.

Rådet finner det godt gjort at Yunnan Baiyao har stått for salg av pangolinskjell fra egen beholdning til andre farmasiselskaper, og at virksomheten også synes å omfatte produksjon og salg av bearbejdede pangolinskjell. Rådet legger vekt på at selskapets virksomhet gjelder en kritisk truet dyreart, og at salgsvolumene har vært betydelige.

Yunnan Baiyao ser ut til å ha tillatelse til handel med pangolinskjell fra egne lagre. Dette kan imidlertid ikke tillegges avgjørende vekt. Selskapet er ikke villig til å gi noe informasjon om egen bruk eller egne lagre av pangolinskjell og opprinnelsen til disse lagrene. Det foreligger heller ingen informasjon om selskapet har sporbarhet på sine innkjøp, eller om det har kunnskap om hvor dyrene opprinnelig kommer fra.

Mangelen på informasjon gjør det ikke mulig for rådet å kvantifisere selskapets bidrag til miljøskade. Når det verken er kjent hvor mye et selskap bruker av truede arter, hvor dyredelene opprinnelig kommer fra, hvilke lagre av dyredeler som finnes eller hvordan de eventuelt fylles opp, mener rådet at spørsmålet om selskapenes medvirkning må dreie seg om hvorvidt truede dyrearter inngår i selskapenes produksjon eller ikke. Når virksomheten i seg

selv utgjør en risiko for at arter blir utryddet, mener rådet at det også er en risiko for at selskapene medvirker til utarming av naturmangfoldet og alvorlig miljøskade.

Ettersom det ikke foreligger informasjon som tilsier at selskapets virksomhet er endret, legger rådet til grunn at dyredeler fra truede arter fortsatt omsettes og inngår i selskapets produksjon. Så lenge selskapet ikke kan vise til en konkret målsetting om å slutte å omsette og bruke truede arter i sin produksjon og en tidsplan for når bruken av slike arter skal opphøre, anser rådet at det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade

6 Tilrådning

Etikkrådet tilrår å utelukke Yunnan Baiyao Group Co Ltd fra Statens pensjonsfond utland på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlig miljøskade.

***

Johan H. Andresen
Leder

(sign.)

Hans Chr. Bugge

(sign.)

Cecilie Hellestveit

(sign.)

Trude Myklebust

(sign.)

Brit K. S. Rugland

(sign.)